

Pakkausteknologia – PTR ry Pakkaustutkimusta neljännesvuosisata - minne mennään tulevaisuudessa?

Innovaatioverkostoja, tietoa ja turvaa, standardeja, oppikirjoja: 25-vuotias Pakkaus-tekknologia – PTR on vuosien varrella ollut monessa mukana. Tutkimus ja koulutus ovat olleet, ja ovat tulevaisuudessakin, PTR:n ydinaluetta.

Pakkausalan kehityksen ja tulevaisuuden kannalta osaaminen ja alaan liittyvä tutkimus ovat avainasemassa. Näitä asioita Suomessa koordinoi tänään Pakkausteknologia – PTR ry, joka on toiminut nyt 25 vuotta. Oman tutkimustoiminnan tarve nähtiin Suomessa jo 1970-luvun lopulla. Silloin Suomen Pakkausyhdistys ry:n yhteyteen perustettiin erityinen tutkimustoimikunta ja laadittiin kehitysprojekti, joka sai nimen Pakkausalan tutkimusohjelma. Ohjelmasta kasvoi Pakkaustutkimusryhmä ja lopulta PTR, joka rekisteröitiin virallisesti vuonna 1983.

Alkuvaiheessa Loa Karjalaisella oli varsin merkittävä rooli yhdistyksen toiminnan käynnistäjänä. Vuodesta 1986 toimintaan saatiin kokopäiväiseksi vetäjäksi Annukka Leppänen-Turkula ja pari vuotta myöhemmin Terhen Järvi-Kääriäinen tuli mukaan vahvistamaan erityisesti pakkausten suurimman käyttäjän, elintarvikealan pakkaustutkimusta. Vuoden 2006 maaliskuun alusta PTR:n toimitusjohtajana on ollut Margareetta Ollila. Kahden vakituisen työntekijän lisäksi mukana on ollut vuosien saatossa useita lyhyempiaikaisia toimihenkilöitä sekä opinnäytteitä tehneitä opiskelijoita.

Tietoa pienille ja suurille yrityksille

Matkan varrella on saatu aikaan paljon. PTR on koordinoitunut monenlaisia aktiviteetteja, esim. 1994 -1999 toteutettu Tekesin Pakkausalan teknologiaohjelma innosti alan yhteiseen ja varsin mittavaan ponnistukseen. Tuloksena toteutui 31 tutkimus- ja kehitysprojektiä, jotka kattoivat materiaalien lisäksi elintarvikepakkaamisen ja pakkausautomaatiikan. Jo silloin myös ympäristötekijät painottuivat tutkimusten kohteena. Ohjelman seurannaisena toteutettu Pakkauskliniikka mahdollisti tutkimus- ja kehitystyön myös pienille toimijoille.

Pakkauksen rooli tiedon antajana ja turvallisuuden takaajana nähtiin oleelliseksi, ja niinpä 2000-luvulla toteutettiin innovaatioalue Pakkauksen tieto ja turva, jota sitäkin koordinoi PTR.

Pakkausalan puolueettomana toimijana PTR on vuosien mittaan toiminut aktiivisesti myös standardien ja lakiasioiden toteuttamisessa sekä laatinut viranomaisille pakkausten käyttötilastoja. Terhen Järvi-Kääriäinen on tällä hetkellä puheenjohtajana kotimaisessa ja jäsenenä kansainvälisessä standardointikomiteassa. PTR levittää tietoa ja osaamista pakkausalaista myös useassa toimikunnassa ja luennoimalla erilaisilla kursseilla. Viime

vuonna julkaistiin jo kolmas PTR:n toimittama alan perusteos, nimeltään Toimiva pakkaus. Yhdistys on kuullut jo vuosia kansainväliseen pakkaustutkimusinstituuttien yhdistykseen IAPRI:in (International Association of Packaging Research Institutes).

Entistä aktiivisempaa

Näin juhluvuoden kunniaksi entistä aktiivisempaa tutkimus- ja kehitystoimintaa on luvassa. Tämän vuoden alusta Margareetta Ollila on koordinoitunut Tekesin kaksivuotista teemaa Futupack, joka on pakkausalan t&k&i-toiminnan vauhdittamiseen suunniteltu yhteistyöverkosto. Koordinoituvuudessa ovat mukana myös Terhen Järvi-Kääriäinen ja Virpi Korhonen PTR:stä sekä muotoiluosaimista vahvistamassa Ian Rooney Lahden ammattikorkeakoulun Muotoiluinstituutista.

Futupackin ohella myös muut PTR:n aktiviteetit jatkuvat. Syksyllä 2007 alkanut Painovärien turvallisuus elintarvikkeissa eli ns. PATU -projekti on päässyt täyteen vauhtiin. Suojakaasupakkausten kuntoa vähittäiskaupassa selvitetään nopealla kohdistetulla projektilla. PTR toimii myös SFS TK 111 puheenjohtajana ja sitä kautta aktiivisesti seuraa ja vaikuttaa alan standardoitiin. Ajankohtaisesta pakkausstandardoinnista on tässä lehdessä toinen artikkeli.

Uudet tutkimusprojektialoitteet, joilla on laajempaa merkitystä, kiinnostavat aina. Yhteistyössä Pakkausteknologia – PTR:n kanssa niihin voidaan löytää hyvät toteutukset ja rahoitus, muistuttaa Margareetta Ollila. www.ptr.fi